

ธุรกิจธนาคาร

สรุปแนวโน้มธุรกิจ

ISIC : 60641910 ธนาคารพาณิชย์

แนวโน้มการเติบโตของธุรกิจธนาคารพาณิชย์ในปี 2565/2566 มีแนวโน้ม “Neutral (+)” ด้วยแรงหนุนสำคัญจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ทำให้การเบิกใช้สินเชื่อขยายตัวได้ในเกณฑ์ดี โดยเฉพาะสินเชื่อธุรกิจ ตามความต้องการสินเชื่อเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนเป็นสำคัญ ขณะที่สินเชื่อรายย่อยอาจเติบโตอย่างจำกัดในระยะถัดไป ด้วยผลของกำลังซื้อที่อ่อนแอลงจากภาระหนี้และค่าครองชีพที่อยู่ในระดับสูง อาจบั่นทอนให้ความต้องการสินเชื่อและความสามารถในการชำระหนี้ลดลง ขณะเดียวกันธนาคารก็เพิ่มความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อเพิ่มขึ้นเช่นกัน ขณะที่แรงกดดันด้านคุณภาพสินเชื่ออาจเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ส่วนหนึ่งจากอาณัติของมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ที่ยังคงอยู่ ประกอบกับธนาคารพาณิชย์ยังติดตามสินเชื่อในกลุ่มเปราะบางอย่างใกล้ชิด ดังนั้น คาดผลประกอบการของกลุ่มธนาคารพาณิชย์จะยังปรับดีขึ้นจากปีก่อน

อย่างไรก็ตาม จากการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายและส่งผ่านมายังต้นทุนทางการเงินที่สูงขึ้น คาดจะส่งผลให้กำลังซื้อของผู้บริโภคบางส่วนชะลอตัว และอาจกดดันต่อยอดสินเชื่อรวมถึงความสามารถในการชำระหนี้ นอกจากนี้ ด้วยการแข่งขันในธุรกิจที่รุนแรง บวกกับกระแส Digital Disruption และ Transformation คาดจะยังเป็นปัจจัยกดดันต่อรายได้ที่มีขีดดอกเบี้ย และความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจธนาคารดั้งเดิมในระยะข้างหน้า

ภาพรวมธุรกิจ

ในปี 2565 ภาพรวมการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยมีแนวโน้มดีขึ้นเป็นลำดับ ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและการลงทุนภาคเอกชนที่ทยอยฟื้นตัว ประกอบกับแรงหนุนจากรายได้ดอกเบี้ยที่ปรับเพิ่มขึ้นและปริมาณเงินให้สินเชื่อที่ขยายตัวต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเติบโตของสินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่และสินเชื่อรายย่อย ขณะที่คุณภาพสินทรัพย์มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น ส่วนหนึ่งจากมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้และการติดตามสินเชื่ออย่างใกล้ชิด กอปรกับการ write-off หนี้บางส่วนธนาคาร ทำให้สัดส่วน NPL และค่าใช้จ่ายในการตั้งสำรองโดยรวมปรับลดลง หนุนให้ธุรกิจธนาคารยังคงมีความสามารถในการทำกำไรที่ดี

อย่างไรก็ดี จากความเปราะบางของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่ถูกกดดันจากปัจจัยเสี่ยงต่างๆ โดยเฉพาะความผันผวนของตลาดเงินตลาดทุนที่ได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกและความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครน รวมทั้งแนวโน้มการทำธุรกรรมผ่านช่องทางออนไลน์ และกระแส Digital Disruption ทำให้รายได้จากค่าธรรมเนียมและบริการเติบโตค่อนข้างจำกัด ทำให้ในปีนี้อย่างคงเห็นภาพกลุ่มธนาคารพาณิชย์หลายแห่งเร่งขยายฐานลูกค้า หรือหารายได้จากการทำธุรกรรมการเงินอื่นๆ หรือแม้กระทั่งการสร้างรายได้จากธุรกิจใหม่ เพื่อมาชดเชยรายได้ค่าธรรมเนียมที่หายไป

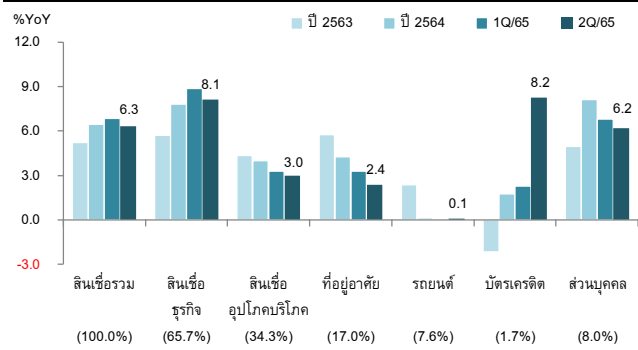
สถานการณ์เงินฝากและสินเชื่อ

สำหรับเงินฝาก ณ ไตรมาส 2 ปี 2565 ยอดคงค้างเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวม Interbank) ยังเติบโตสูง ผลจากความผันผวนของตลาดเงินตลาดทุน และอัตราเงินเฟ้อที่เร่งตัวสูงขึ้น ทำให้ยอดเงินฝากปรับเพิ่มขึ้นเป็น 16.46 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง 5.2%YoY และทำให้สัดส่วน Loan to Deposits & B/E (L/D ratio) ขยับสู่ระดับ 93.82% สะท้อนถึงสภาพคล่องในระบบธนาคารพาณิชย์ที่อยู่ในระดับสูง

ด้านสินเชื่อ ณ ไตรมาส 2 ปี 2565 ภาพรวมสินเชื่อธนาคารพาณิชย์เติบโตสูงจากการขยายตัวของสินเชื่อทั้งภาคธุรกิจและรายย่อย โดยมียอดสินเชื่อคงค้างรวมทั้งสิ้น (ไม่รวม Interbank) 15.47 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้น 6.3%YoY สอดคล้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ทยอยปรับตัวดีขึ้น ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของสินเชื่อหลักๆ จาก

- **สินเชื่อธุรกิจ** ที่มียอดสินเชื่อคงค้างอยู่ 10.15 ล้านล้านบาท (สัดส่วน 65.7%) ขยายตัว 8.1%YoY ตามการเติบโตของสินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่เป็นสำคัญ โดยขยายตัวสูงถึง 11.0%YoY หลักๆ จากความต้องการสินเชื่อเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนหรือ Working Capital โดยเฉพาะสินเชื่อธุรกิจในภาคอุตสาหกรรม หลังต้องเผชิญกับต้นทุนการผลิตที่มีแนวโน้มสูงขึ้นตามราคาสินค้าโภคภัณฑ์ และเพื่อรองรับการส่งออกสินค้าที่ขยายตัวในเกณฑ์ดี ขณะที่สินเชื่อธุรกิจ SMEs เพิ่มขึ้นเล็กน้อยที่ 2.9%YoY จากผลของมาตรการช่วยเหลือด้านสินเชื่อของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นสำคัญ
- **สินเชื่ออุปโภคบริโภค** มียอดสินเชื่อคงค้าง 5.31 ล้านล้านบาท (สัดส่วน 34.3%) ขยายตัว 3.0%YoY ชะลอตัวต่อเนื่องจากไตรมาสก่อนหน้า โดยสาเหตุหลักมาจากสินเชื่อที่อยู่อาศัยเติบโตชะลอตัว 2.4%YoY เช่นเดียวกับสินเชื่อรถยนต์ที่เติบโตเพียง 0.1%YoY ซึ่งเป็นผลจากกำลังซื้อภายในประเทศที่ลดลงตามปัจจัยด้านอัตราเงินเฟ้อและค่าครองชีพที่อยู่ในระดับสูง สำหรับสินเชื่อบุคคลและสินเชื่อบัตรเครดิตยังขยายตัวได้ดีต่อเนื่องที่ 6.2%YoY และ 8.2%YoY ตามลำดับ ส่วนหนึ่งจากความต้องการสภาพคล่องของภาคครัวเรือนในช่วงที่ค่าครองชีพปรับสูงขึ้น และอีกส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการให้บริการสินเชื่อบุคคลผ่านช่องทางดิจิทัลมากขึ้น โดยเฉพาะบน Mobile Banking Application ทำให้สามารถขยายฐานและเข้าถึงลูกค้าได้มากขึ้น ในด้านของสินเชื่อบัตรเครดิตขยายตัวเร่งขึ้นจากความเชื่อมั่นของครัวเรือนที่ปรับดีขึ้น หลังสถานการณ์ COVID-19 คลี่คลาย และกิจกรรมทางเศรษฐกิจปรับตัวเข้าสู่ภาวะปกติมากขึ้น

รูปที่ 1 อัตราการขยายตัวของสินเชื่อ ณ ไตรมาส 2 ปี 2565

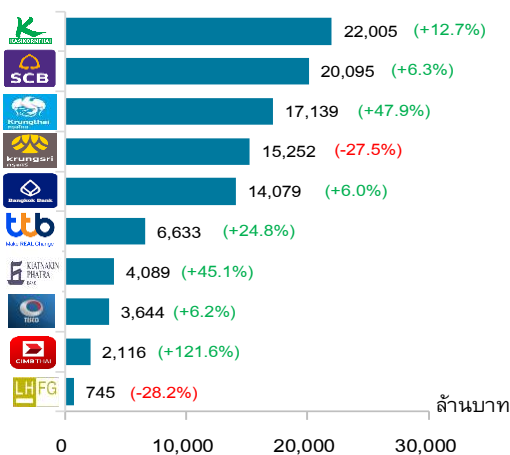
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ผลการดำเนินงานของธุรกิจธนาคารพาณิชย์

ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2565 พบว่ากลุ่มธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย (16 แห่ง) มีกำไรสุทธิเท่ากับ 1.05 แสนล้านบาท เพิ่มขึ้น 9.5%YoY สอดคล้องกับผลการดำเนินงานของธุรกิจธนาคารที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าส่วนใหญ่มีผลประกอบการดีขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยหลักๆ มาจากรายได้ดอกเบี้ยสุทธิที่ขยายตัว 5.1%YoY ตามการเติบโตของสินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่และสินเชื่อรายย่อย สอดรับกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ส่วนใหญ่กลับมาดำเนินการเป็นปกติ อย่างไรก็ตาม รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการมีแนวโน้มหดตัว 2.1%YoY แต่การปรับตัวและเร่งหารายได้อื่นๆ มาชดเชยเป็นผลให้รายได้รวมของธุรกิจธนาคารยังเติบโตได้ดี

นอกจากนี้ ค่าใช้จ่ายโดยรวมยังคงปรับลดลง จากการบริหารต้นทุนทางการเงินอย่างต่อเนื่อง รวมถึงแรงหนุนจากคุณภาพสินเชื่อที่ผ่อนคลายทำให้หลายธนาคารมีภาระการตั้งสำรองปรับลดลง ทำให้อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ดอกเบี้ยเฉลี่ย (Net Interest Margin: NIM) เพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 2.51% จากไตรมาสก่อนที่อยู่ระดับ 2.45%

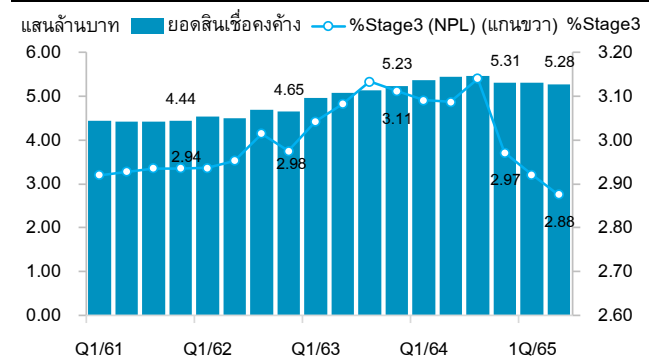
รูปที่ 2 กำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (2H/65)

ที่มา : Setsmart

หากพิจารณาคุณภาพสินเชื่อ ณ ไตรมาส 2 ปี 2565 พบว่าทรงตัวใกล้เคียงกับไตรมาสแรกที่ผ่านมา โดยยอดสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มียอดคงค้างรวมทั้งสิ้น 5.28 แสนล้านบาท ลดลง 3.2%YoY หรือคิดเป็น %NPL อยู่ที่ 2.88% ลดลงจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนที่ 3.09% ส่วนหนึ่งได้รับอานิสงส์จากมาตรการช่วยเหลือด้านการเงินและสินเชื่อผ่านโครงการต่างๆ ของธนาคารแห่งประเทศไทย ตลอดจนการติดตามสินเชื่ออย่างใกล้ชิด และการ write-off หนึ่งบางส่วนของธนาคาร

รูปที่ 3 ยอดสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และสัดส่วน NPL ต่อสินเชื่อรวม

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

แนวโน้มการเติบโตของธุรกิจ

ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ในปี 2566 คาดจะยังเติบโตได้ดีต่อเนื่องจากปีก่อน จากแรงส่งของการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ คาดจะสนับสนุนให้ยอดสินเชื่อยังคงขยายตัวในเกณฑ์ดี โดยเฉพาะสินเชื่อธุรกิจ ที่มีความต้องการเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน และอาจมีบางส่วนต้องการใช้เพื่อ Refinance มากขึ้น ท่ามกลางอัตราดอกเบี้ยที่ปรับสูงขึ้นตามนโยบายการเงินที่มีทิศทางตึงตัว ขณะที่สินเชื่อรายย่อยอาจเติบโตอย่างจำกัดในระยะถัดไป เนื่องจากกำลังซื้อที่อ่อนแอลงจากภาระหนี้และค่าครองชีพที่อยู่ในระดับสูง อาจบั่นทอนให้ความต้องการสินเชื่อและความสามารถในการชำระหนี้ลดลง ขณะที่ธนาคารก็ระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อเช่นกัน

สำหรับผลประกอบการของกลุ่มธนาคารพาณิชย์คาดว่าจะปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่อง ตามการเติบโตของสินเชื่อและการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยทำให้รายได้ดอกเบี้ยสุทธิเพิ่มขึ้น ขณะที่ต้นทุนค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะภาระในการตั้งสำรองอาจปรับขึ้นเพียงเล็กน้อย โดยแรงกดดันจากสินเชื่อต่อคุณภาพอาจมีไม่มากนัก ผลจากมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ที่ยังมีอยู่ควบคู่กับการติดตามดูแลสินเชื่อในกลุ่มเปราะบางอย่างใกล้ชิด

อย่างไรก็ตาม จากการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย และส่งผ่านมายังต้นทุนทางการเงินที่สูงขึ้น คาดจะส่งผลให้กำลังซื้อของผู้บริโภคบางส่วนชะลอตัว และอาจกดดันต่อยอดสินเชื่อรวมถึงความสามารถในการชำระหนี้ และด้วยการแข่งขันในธุรกิจที่รุนแรง บวกกับกระแส Digital Disruption และ Transformation คาดจะยังเป็นปัจจัยกดดันต่อรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย และความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจธนาคารดั้งเดิมในระยะข้างหน้า